

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 08.07.1997, sp. zn. 6 Co 704/97, ECLI:CZ:KSCB:1997:6.CO.704.1997.1

Číslo: 42/1998

Právní věta:

Nesprávným úředním postupem ve smyslu ustanovení § 18 zákona č. 58/1969 Sb. je i vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí, které není dosud pravomocné.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 08.07.1997

Spisová značka: 6 Co 704/97

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody, Odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci

Předpisy: 58/1969 Sb. § 18 99/1963 Sb. § 159 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Českých Budějovicích rozsudkem zamítl žalobu žalobce, kterým se domáhal toho, aby mu žalovaný zaplatil 13 590 Kč s úrokem z prodlení, a to s odůvodněním, že podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 58/1969 Sb. stát odpovídá za škodu způsobenou v rámci plnění úkolů státních orgánů a orgánů společenských organizací, uvedených v ustanovení § 1 odst. 1 tohoto zákona, nesprávným úředním postupem těch, kteří tyto úkoly plní. Předpoklady vzniku odpovědnosti státu za škodu jsou nesprávnost úředního postupu, vznik škody a příčinná souvislost mezi prvními dvěma předpoklady. Soud prvního stupně má za to, že podmínky odpovědnostního vztahu nejsou v daném případě splněny. Je nepopíratelné, že navrhovateli vznikla určitá škoda. K tomu, aby se mohl úspěšně domáhat zaplacení této škody, musí prokázat existenci dalších dvou předpokladů vzniku odpovědnosti, a to nesprávného úředního postupu a příčinné souvislosti. Přitom musí jít o porušení postupu stanoveného právními předpisy nebo postupu vyplývajícího z povahy a funkce plněného úkolu. To se žalobci v řízení prokázat nepodařilo. Směnečný platební rozkaz byl ve smyslu ustanovení § 13 vnitřního a kancelářského řádu pro okresní a krajské soudy) doručen do vlastních rukou účastníkům, a to prostřednictvím pošty. Pošta je oprávněna požadovat v případě potřeby, aby příjemce prokázal svou totožnost. Ve smyslu ustanovení § 41 odst. 2 zákona č. 78/1989 Sb. (poštovního řádu) odpovídá pošta za řádné doručení zásilky. Soudu se v konkrétním případě vrátila podepsaná doručenka s podpisem „B.“ Na základě podepsané doručenky poté pracovník soudu vyznačil právní moc. Až následně sama pošta přiznala, že zásilku doručila jiné osobě. V postupu*

soudu nelze spatřovat nesprávný úřední postup tak, jak jej předpokládá ustanovení § 18 zákona č. 58/1969 Sb. Žalovaný úřad tedy neodpovídá za škodu, která vznikla žalobci tím, že na základě takto vyznačené právní moci podal návrh na soudní výkon rozhodnutí, který byl nakonec zamítnut pro nedostatek právní moci rozhodnutí, jenž je podkladem pro soudní výkon rozhodnutí.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včas odvolání. Namítal, že rozhodnutí soudu prvního stupně je nesprávné. Nesprávnost byla způsobena chybným právním posouzením dané věci soudem prvního stupně. Ten sice na jedné straně uznává, že odpovědnost státu je dána objektivně, ale na druhé straně vychází z toho, že nebylo prokázáno zavinění na straně státu, tedy pracovníka soudu. Jestliže soudní úředník nesprávně opatřil směnečný platební rozkaz razítkem právní moci, byl tento jeho postup objektivně nesprávný. Přitom není možné zkoumat zavinění pracovníka soudu nebo hledat liberační důvod, protože takový postup není v souladu se zákonem č. 58/1969 Sb. Žalobce s ohledem na nesprávný postup pracovníka soudu a vznik škody žádá, aby bylo rozhodnutí soudu prvního stupně změněno tak, že se žalobě vyhovuje.

Žalovaný navrhol potvrzení rozsudku soudu prvního stupně jako věcně nesprávného. V daném případě nešlo o žádný nesprávný úřední postup ze strany soudu. Doručení platebního rozkazu prováděla pošta, za jejíž činnost soud neodpovídá. Nesprávný úřední postup lze tedy spatřovat pouze v činnosti pošty, tedy jiného orgánu než soudu.

Krajský soud v Českých Budějovicích svým rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 13 590 Kč s 16% úrokem z prodlení od 13. 6. 1995 do zaplacení, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku. Žalovanému bylo uloženo zaplatit žalobci na nákladech řízení před soudem prvního stupně 2886 Kč a na nákladech odvolacího řízení 3238 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Z odůvodnění:

Odvolací soud nepovažuje za správný závěr soudu prvního stupně, uvedený v odvoláním napadeném rozsudku, že je dána na jedné straně odpovědnost státu podle zákona č. 58/1969 Sb. za škodu způsobenou v rámci plnění úkolů státních orgánů, a na druhé straně není nesprávným úředním postupem to, když je na směnečný platební rozkaz vyznačena nesprávně doložka právní moci. Odvolací soud naopak shledává v daném případě důvody pro vyhovění žalobě žalobce. Jak bylo v tomto případě zjištěno, pracovník soudu vyznačil na příslušný směnečný platební rozkaz doložku právní moci, ačkoli ve skutečnosti tento platební rozkaz nebyl dosud pravomocný, neboť nebyl J. B. řádně doručen. Za situace, kdy měl soud k dispozici podepsanou doručenkou, bylo vyznačení právní moci důvodné. Později se však zjistilo (jak přiznala i sama pošta), že platební rozkaz nebyl doručen příslušnému účastníkovi, a tedy platební rozkaz není v právní moci. Došlo tedy k tomu, že byla nesprávně vyznačena na platebním rozkaze právní moc, což se zjistilo až v rámci řízení o soudní výkon rozhodnutí. Postup pracovnice soudu v době, kdy právní moc vyznačovala, byl v pořádku a nelze jí v tomto směru nic vytýkat. Objektivně však byla právní moc vyznačena nesprávně. Protože odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem je dána bez ohledu na zavinění, nesprávným postupem úřednice při vyznačení doložky právní moci na platební rozkaz vznikla žalobci škoda, za kterou stát podle odvolacího soudu odpovídá. Žalobce tedy má právo na náhradu škody, která vznikla, když na základě takto vyznačené doložky právní moci podal návrh na soudní výkon rozhodnutí, a proto byl rozsudek soudu prvního stupně podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. změněn tak, že žalovaný je povinen žalobci částku 13 590 Kč zaplatit, a to i s 16% úrokem z prodlení od 13. 6. 1995 do zaplacení. Úrok z prodlení činí dvojnásobek diskontní sazby, která v době splatnosti činila 8 %. (srov. nařízení vlády č. 142/1994 Sb.). Žalovaný je se zaplacením dlužné částky v prodlení od 13. 6. 1995. U žalobce jde o škodu prokazatelnou a skutečnou. Jde o soudní poplatek z návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí ve výši 10 870 Kč a náklady právního zastoupení ve vykonávacím řízení, a to za 2 úkony po 1310 Kč a 2 režijní paušály po 30 Kč. S ohledem na

vymáhanou částku činil jeden hlavní úkon 2620 Kč a v řízení vykonávacím jde o polovinu hlavního úkonu, tedy 1310 Kč za převzetí zastoupení a plnou moc a dalších 1310 Kč za sepsání návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí, podle dříve platné vyhlášky č. 270/1990 Sb., o odměňování advokátů. Zbylé náklady do výše žalované částky 13 590 Kč tvoří náklady vzniklé v souvislosti s pořízením výpisů z listu vlastnictví, když v rámci výkonu rozhodnutí šlo o prodej nemovitostí.

**) Viz instrukci Ministerstva spravedlnosti ČR z 30. 8. 1993, č. j. 1068/93-OOD (uveřejněnou pod č. 5/1993 Sbírky instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti ČR, ve znění instrukce téhož ministerstva z 1. 3. 1994, č. j. 1068/94-OOD, uveřejněné pod č. 3/1994 Sbírky instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti ČR).*